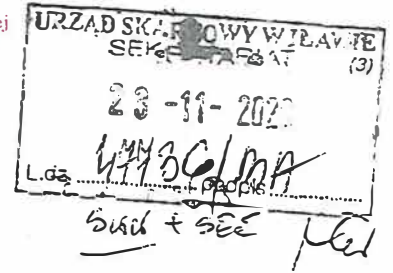

ochrony danych
w Izbie Administracji Skarbowej
w Olsztynie

Artur Szumowski

25.01.2021

DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W OLSZTYNIE

UNP: 2801-20-065786

Znak sprawy: 2801-IWW.0921.5.2020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli przeprowadzonej w Urzędzie Skarbowym w Ławie, ul. Wojska Polskiego 26, 14-200 Ława.

Imię i nazwisko obecnego kierownika kontrolowanej jednostki oraz kierownika w okresie objętym kontrolą:

Mariola Wysznińska – Naczelnik Urzędu Skarbowego w Ławie od 01.10.2018 r. do chwili obecnej.

Kontrola została przeprowadzona w trybie zwykłym, o którym mowa w Rozdziale 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z dnia 15 lipca 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224), na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia nr 5/2020 wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Olsztynie w dniu 04.06.2020 r. (okres ważności upoważnienia od 08.06.2020 r. do 31.07.2020 r.). Kontrola została przeprowadzona zgodnie z planem kontroli opracowanym na rok 2020 dla Działu Kontroli Wewnętrznej (akta kontroli str. 5).

Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolerów, ze wskazaniem koordynatora kontroli:

asp. Anna Splitt – ekspert Służby Celno-Skarbowej (koordynator kontroli),

asp. Anna Szczupakowska – ekspert Służby Celno-Skarbowej.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Zasadność działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych.

Kontrolą objęto zasadność działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ławie, w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r., z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych mających związek z przedmiotem kontroli.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej:
od 08.06.2020 r. do 31.07.2020 r.

Przeprowadzenie kontroli odnotowane w książce kontroli Urzędu Skarbowego w Ławie pod pozycją nr 1/2020.

I. Ocena skontrolowanej działalności komórki:

- 1) pozytywna,
- 2) pozytywna ze stwierdzonymi uchybieniami,
- 3) pozytywna ze stwierdzonymi nieprawidłowościami,
- 4) negatywna

Dział Kontroli Wewnętrznej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, pozytywnie ocenia zasadność działań podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych mających związek z przedmiotem kontroli.

II. Stan faktyczny, ze wskazaniem ustaleń, na podstawie których dokonano oceny oraz zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Kierownik Działu Kontroli st. asp. Tomasz Grzywaczewski pismem z dnia 04.06.2020 r., znak: 2801-IWW.0921.5.2020 (UNP: 2801-20-028570), poinformował Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie o wszczęciu w dniu 08.06.2020 r. kontroli planowej (w trybie zwykłym) znak: 2801-IWW.0921.17.2019, w zakresie: Zasadności działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych (akta kontroli str. 11).

Pismem z dnia 12.06.2020r. nr 2801-IWW.0921.05.2020 (UNP: 2801-20-030695), zespół kontrolny działając na podstawie art. 22, w zw. z art. 25 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej z dnia 15 lipca 2011 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, o wskazanie osób zatrudnionych w Dziale Egzekucji Administracyjnej, w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. oraz o wskazanie przepisów, wytycznych, poleceń regulujących pracę komórki i przydział spraw do załatwienia poszczególnym pracownikom (akta kontroli str. 105-107). W odpowiedzi przekazanej pismem z dnia 18.06.2020 r. znak: 2808-SEE.711.10.2020.50, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie Pani Mariola Wyszyńska przekazała stosowne informacje i dokumenty (akta kontroli str. 111-176).

W dalszej kolejności, zespół kontrolny działając na podstawie art. 22 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zwrócił się do Naczelnika Wydziału Kadr i Szkoleń Pani Moniki Grzyb, o przekazanie kopii kart zakresu obowiązków pracowników Referatu Egzekucji Administracyjnej. Stosowne dokumenty przekazano w dniu 08.07.2020 r. (akta kontroli str. 179-218).

Dobór próby kontrolnej:

Zespół kontrolny dokonał warstwowego doboru próby według kategorii umorzenia postępowań egzekucyjnych, bazując na raporcie „Zestawienie obejmujące ruch tytułów - sposoby zakończenia wg: SM-Razem-Podatki stanowiące dochód budżetu państwa (kwoty podano w zł) w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.” (dalej tzw. „raport WHTAX”, akta kontroli str. 15-46), sporządzonym za pośrednictwem systemu hurtowni danych WHTAX, tj.:

- a) Umorzenie z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania (art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a., („E1”) – 54 tytuły ogółem, do badania wytypowano 30% spraw wg najwyższej kwoty umorzenia, tj. 17 spraw o nr: 4575086, 280556, 2830791, 3634649, 3852405, 4575088, 280454, 281265, 2394887, 281264, 280038, 3093272, 4066503, 4066494, 3635147, 2758925, 4605806.

- b) Umorzenie z tytułu niewymagalności obowiązku (art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., „E2”) – 3 tytuły ogółem, do badania wytypowano 30% spraw o najwyższej kwocie umorzenia, tj. 1 sprawa o nr: 248323.
- c) Umorzenie ze względu na osobę zobowiązanego (art. 59 § 1 pkt 4 u.p.e.a., „E4”) – 21 tytułów ogółem, do badania wytypowano 100% spraw z uwagi na fakt, iż zobowiązanym jest jeden podmiot, sprawy nr: 274088, 274099, 274116, 274087, 274094, 274091, 274090, 274097, 274102, 274080, 274104, 274084, 274106, 274077, 274083, 274079, 274117, 274078, 274081, 274109, 274086).
- d) Umorzenie z tytułu niedopuszczalności egzekucji, braku upomnienia (art. 59 § 1 pkt 7 u.p.e.a., „E7”) – 1 tytuł ogółem, z uwagi na małą liczbę spraw do badania wytypowano 100% spraw o nr: 279696.
- e) Umorzenie z tytułu bezskuteczności egzekucji („E9”) – 50 tytułów ogółem, do badania wytypowano sprawy 6 podatników, którzy posiadają zobowiązania o najwyższej kwocie umorzenia (łącznie 22 tytuły), tj.: podatnik 1 – sprawa o nr: 193682, podatnik 2 – sprawy o nr: 274378, podatnik nr 3 – sprawy o nr: 233746, 233743, podatnik nr 4 – sprawy o nr: 251208, 251244, podatnik nr 5 – sprawy o nr: 223386, 197873, 230901, 195066, podatnik nr 6 – sprawy o nr: 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093.

Działając na podstawie art. 25 ustawy o kontroli w administracji rządowej, zespół kontrolny zwrócił się pismem z dnia 12.06.2020 r. nr 2801-IWW.0921.5.2020.10 (UNP: 2801-20-030695), do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, z prośbą o udostępnienie akt spraw wytypowanych do weryfikacji. W odpowiedzi przekazanej pismem z dnia 18.06.2020 r. znak: 2808-SEE.711.10.2020.50, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie przekazał stosowną dokumentację (akta kontroli str. 103-110).

Zespół kontrolny w ramach kolejnych etapów kontroli przystąpił do weryfikacji umorzonych postępowań egzekucyjnych, szczególnie pod kątem prawidłowości umarzania postępowań egzekucyjnych na podstawie art. 59 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1438 z późn. zm., dalej tzw. „u.p.e.a.”), zasadności działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych, badania odległości czasowej pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej a umorzeniem postępowania egzekucyjnego, wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowań egzekucyjnych, oraz prawidłowości stosowania kodów zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono:

1. Umorzenie z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 59 § 1 pkt. 1 u.p.e.a. (kod zamknięcia „E1”)

Zasadność działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania zgodnie z art. 59 §1 pkt 1 u.p.e.a. poddano ocenie na podstawie przeprowadzonej weryfikacji 17 spraw wytypowanych do kontroli. Sprawy skontrolowano pod kątem prawidłowości umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 u.p.e.a. i prawidłowości stosowania kodu zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

a) W 7 sprawach o nr 280556, 2830791, 280454, 2394887, 281264, 280038, 2758925 (41% badanych spraw) nie wydano postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego skierowanego do zobowiązanego.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie, który za pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) W wyżej wymienionych przypadkach brak wydania postanowień na podstawie art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a. wynikał z błędów pracowników działu egzekucji, którzy nie zachowali wewnętrznych ustaleń polegających na obowiązkach przekazania przedmiotowych spraw przez osoby obsługujące dany obszar egzekucyjny, osobom zajmującym się orzecznictwem. W niniejszych sprawach pracownicy błędnie utożsamili sposób zakończenia spraw z kodem E1 oraz E16, w przypadku, którego nie wydaje się postanowień i w przypadku którego sprawy zamykane są właśnie przez osoby obsługujące dany obszar egzekucyjny. W wyniku weryfikacji poprawności zamykania spraw przeprowadzonej w sierpniu 2019 r. wskazana wyżej nieprawidłowość została ujawniona i od tego momentu w sprawach zamykanych na podstawie art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a. wydawane są postanowienia”.

Uwagi kontrolujących:

Zgodnie z art. 59 § 3 u.p.e.a. w przypadkach, o których mowa w § 1 i 2 u.p.e.a., organ egzekucyjny wydaje postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego, chyba że umorzenie postępowania egzekucyjnego następuje na podstawie art. 34 § 4 u.p.e.a.

Z uwagi na powyższe, brak postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a. uznano za nieprawidłowość. Jednocześnie zauważyć należy, że w ramach samokontroli Naczelnik Urzędu Skarbowego w Łławie ujawnił i podjął czynności zaradcze w celu wyeliminowania w przyszłości zaistniałych nieprawidłowości (7 przypadków, szczegółowe ustalenia w aktach sprawy, str. 250-252).

b) W 2 sprawach o nr 281265, 3093272 Organ egzekucyjny nie zastosował prawidłowych kodów zamknięcia spraw egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX (zastosowano kod „E1” a z uwagi na przebieg prowadzonego postępowania egzekucyjnego winien być „E16”).

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) W powyższych sprawach rzeczywiście błędnie zastosowano kody zamknięcia E1 w systemie Egapoltax. Wynika to z błędu pracownika działu egzekucji, który w obu przypadkach mylnie przyjął moment doręczenia zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego do banku jako moment wszczęcia egzekucji (zawiadomienia o zajęciu doręczono do banku przed otrzymaniem informacji o wycofaniu tytułu wykonawczego przez wierzyciela). Warto zwrócić uwagę na fakt, iż zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego i wkładu oszczędnościowego jest wysyłane do banku drogą elektroniczną, a do zobowiązanego pocztą (zajęcia wysyła się jednocześnie, ale do banku docierają wcześniej). W związku z wycofaniem tytułów wykonawczych osoba obsługująca daną sprawę odstąpiła od wysłania zawiadomienia o zajęciu wraz z odpisem tytułu wykonawczego do dłużnika. Sprawa została zamknięta, a zajęcie rachunku bankowego uchylone. W przedmiotowych przypadkach osoba obsługująca dane sprawy, pomimo wycofania tytułów wykonawczych przez wierzyciela, powinna wysłać zawiadomienia o zajęciu wraz z odpisami tytułów wykonawczych do zobowiązanych, gdyż zajęcie to zostało uprzednio doręczone do banku. Często zdarza się, że zobowiązani dowiadują się o zajęciu w pierwszej kolejności z banku, a nie w wyniku odebrania zawiadomienia o zajęciu wraz z odpisem tytułu wykonawczego. Doręczenie korespondencji zobowiązanemu wypełniłoby warunek wszczęcia egzekucji z datą doręczenia korespondencji do banku”.

Uwagi kontrolujących:

Niezastosowanie prawidłowego kodu zamknięcia spraw w podsystemie EGAPOLTAX uznano za uchybienie.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Z-cy Dyrektora Departamentu Poboru Podatków w Ministerstwie Finansów z dnia 15.04.2019 r. znak: DPP9.8622.25.2019, kod zamknięcia „E1” (umorzenie wykonanie przed wszczęciem art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a.) - „stosuje się w sytuacji, gdy po wszczęciu egzekucji wierzyciel poinformował o wycofaniu tytułu wykonawczego z powodu uregulowania całości należności objętej tytułem wykonawczym przed wszczęciem egzekucji,” natomiast kod zamknięcia „E16” (wycofanie przez wierzyciela przed wszczęciem) - „stosuje się, gdy wierzyciel poinformował o wycofaniu tytułu wykonawczego przed wszczęciem egzekucji. Kod zamknięcia „E16” należy stosować zarówno w przypadku, gdy wierzyciel przed wszczęciem egzekucji poinformuje o całkowitym uregulowaniu przez zobowiązanego należności objętej tytułem wykonawczym jak i w sytuacji, gdy wycofanie tytułu wykonawczego przez wierzyciela przed wszczęciem egzekucji następuje z innych przyczyn.”

Jednocześnie podkreślić należy, że Ministerstwo Finansów pismem znak jw. zobowiązało podległe jednostki do bezwzględnego stosowania kodów zamknięcia spraw egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX, w związku z wprowadzonym miernikiem PE.WZZ.

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja wytypowanych do kontroli 17 spraw z zakresu umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 59 § 1 pkt 1 u.p.e.a. wykazała, że w 100% badanych spraw zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego, z uwagi na wykonanie obowiązku przed wszczęciem postępowania. W 7 na 10 spraw stwierdzono nieprawidłowość w postaci braku postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania, co stanowi 41% badanych spraw o kodzie zamknięcia „E1”. Jednocześnie zauważyć należy, że w ramach samokontroli Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie ujawnił i podjął czynności zaradcze w celu wyeliminowania w przyszłości zaistniałych nieprawidłowości. Natomiast przeprowadzona analiza badanych spraw pod kątem prawidłowego zastosowania kodów zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX wykazała, że w 98%, sprawy zamykano z prawidłowym kodem zamknięcia, natomiast w przypadku pozostałych 2%, stwierdzono uchybienie w postaci zastosowania nieprawidłowego kodu zamknięcia, bowiem zastosowano kod „E1”, a winien być „E16”.

2. Umorzenie na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygasł z innego powodu albo jeżeli obowiązek nie istniał (kod zamknięcia E2).

Zasadność umarzania postępowań egzekucyjnych na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., tj. jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygasł z innego powodu albo, jeżeli obowiązek nie istniał, poddano ocenie na podstawie przeprowadzonej weryfikacji 1 sprawy o najwyższej kwocie umorzenia, którą wytypowano do kontroli. Sprawę skontrolowano pod kątem zasadności i prawidłowości umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 u.p.e.a., wykorzystania środków egzekucyjnych oraz prawidłowości zastosowania kodu zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

2.1 Podatnik nr NIP: (sprawa o nr: 248323).

W toku kontroli pod kątem wykorzystania środków egzekucyjnych w trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego oraz prawidłowości podjętych działań, stwierdzono:

a) W sprawie o nr 248323, organ egzekucyjny po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie dokonał aktualizacji zajęcia innej wierzytelności

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) W przedmiotowym przypadku brak uchylenia zajęcia wierzytelności z tytułu przekazów pocztowych wynikał z faktu, iż zajęcie to zostało dokonane na wszystkich sprawach zobowiązanej. Tym samym brak było podstaw do uchylenia przedmiotowego zajęcia, gdyż w dalszym ciągu większość tytułów wykonawczych wystawionych na wyżej wymienioną zobowiązaną jest aktywna”.

Uwagi kontrolujących:

Brak aktualizacji zajęcia innej wierzytelności u dłużnika zajętej wierzytelności po umorzeniu postępowania egzekucyjnego co do jednej ze spraw należy uznać za uchybienie. Zgodnie z art. 60 § 1 u.p.e.a. umorzenie postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 59 § 1 pkt 1-8 i 10 u.p.e.a., powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Pozostają jednak w mocy prawa osób trzecich nabyte na skutek tych czynności. W przypadku, gdy zajęcia dokonano na podstawie kilku tytułów wykonawczych zobowiązanego, organ egzekucyjny winien dokonać aktualizacji przedmiotowego zawiadomienia o zajęciu (szczegółowy opis w aktach kontroli 254).

Ocena cząstkowa:

Analiza wytypowanej do kontroli sprawy z zakresu umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., tj. z tytułu niewymagalności obowiązku, wykazała, że w badanej sprawie zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z uwagi na przedawnienie zobowiązania. W zakresie wykorzystania środków egzekucyjnych w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym nie stwierdzono nieprawidłowości. Sprawę zamknięto w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia.

3. Umorzenie na podstawie art. 59 § 1 pkt. 4 u.p.e.a., gdy zachodzi błąd co do osoby zobowiązanego lub gdy egzekucja nie może być prowadzona ze względu na osobę zobowiązanego (kod zamknięcia E4).

Zasadność umarzania postępowań egzekucyjnych na podstawie art. 59 § 1 pkt 4 u.p.e.a., tj. gdy zachodzi błąd, co do osoby zobowiązanego lub gdy egzekucja nie może być prowadzona ze względu na osobę zobowiązanego, poddano ocenie na podstawie przeprowadzonej weryfikacji 21 spraw jednego podatnika. Sprawy skontrolowano pod kątem prawidłowości umorzenia postępowania egzekucyjnego w trybie art. 59 u.p.e.a., wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem oraz prawidłowości stosowania kodu zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

3.1 Podatnik o nr NIP: (sprawy nr: 274088, 274099, 274116, 274087, 274094, 274091, 274090, 274097, 274102, 274080, 274104, 274084, 274106, 274077, 274083, 274079, 274117, 274078, 274081, 274109, 274086).

W toku kontroli spraw pod kątem podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono:

a) W sprawach nr 274088, 274099, 274116, 274087, 274094, 274091, 274090, 274097, 274102, 274080, 274104, 274084, 274106, 274077, 274083, 274079, 274117, 274078, 274081, 274109, 274086 nie wykorzystano informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego ujawnionych w decyzji o zabezpieczeniu na majątku zobowiązanego zobowiązania

podatkowego znak 2808-SEW.4253.1.2017 z dnia 06.11.2017 r. oraz w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego (punkty sprzedaży w Iławie oraz Kwidzynie)

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Z informacji ustalonych przez tutejszy organ egzekucyjny wynika, iż w trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego, które toczyło się w okresie od 05.11.2018 r. do 24.04.2019 r. zobowiązana Spółka posiadała tylko dwa punkty sprzedaży – w Iławie i w Kwidzynie. W prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym organ egzekucyjny w pierwszej kolejności prowadził egzekucję poprzez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych Spółki oraz zajęcie wierzytelności w firmie (informacja o tym kontrahencie została uzyskana z plików JPK). Z odpowiedzi kontrahenta wynikało, iż nie współpracuje on ze zobowiązaną Spółką. Pomimo tego, pismem z dnia 04.02.2019, znak: 2808-SEE.711.9.2019.33, tutejszy organ egzekucyjny zwrócił się z prośbą o przeprowadzenie kontroli prawidłowości realizacji zastosowanego środka egzekucyjnego do Naczelnika Urzędu Skarbowego Warszawa-Wola. Pismem z dnia 15.02.2019 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego Warszawa-Wola poinformował, iż nie ma prawnej możliwości dokonania kontroli prawidłowości zastosowanego środka egzekucyjnego, gdyż firma nie uznała się za dłużnika zajętej wierzytelności. Z informacji uzyskanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Warszawa-Wola wynikało, iż wszelkie zobowiązania, jakie firma miała wobec zobowiązanej Spółki, zostały spłacone przed otrzymaniem zajęcia wierzytelności. Ze względu na zastosowanie wyżej wymienionych środków egzekucyjnych, niniejsze sprawy nie zostały skierowane do realizacji w terenie celem przeprowadzenia egzekucji z pieniędzy, jak również nie zostało wystosowane zlecenie rekwizycyjne celem dokonania czynności egzekucyjnych w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej w Kwidzynie. Warto również zwrócić uwagę na fakt, iż biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności przez zobowiązaną Spółkę, ewentualne środki znajdujące się w kasie punktów sprzedaży nie wystarczyłyby nawet na pokrycie kosztów egzekucji. (...) egzekucja z majątku Spółki prowadzona była w początkowym etapie na podstawie zajęć wierzytelności z rachunków bankowych i zajęcia wierzytelności w firmie Tym samym organ egzekucyjny nie zdążył skierować tych tytułów wykonawczych do realizacji w terenie i dokonać ewentualnych czynności w postaci pobrań należności czy zajęcia ruchomości. Czynności te dokonywane są zwykle na późniejszym etapie postępowania egzekucyjnego, gdy egzekucja z wcześniej zastosowanych środków egzekucyjnych okazuje się nieskuteczna”.

Uwagi kontrolujących:

Z uwagi na krótki czas trwania postępowania egzekucyjnego tj. w okresie od 05.11.2018 r. do 24.04.2019 r. wyjaśnienia przyjęto. Jednak zauważa się, że organ egzekucyjny w sytuacji uzyskania, bądź ujawnienia informacji o nowych składnikach majątku zobowiązanych, podlegających egzekucji, obligatoryjnie i niezwłocznie winien podjąć czynności zmierzające do wykonania egzekwowanych obowiązków. Niepodejmowanie działań związanych z przeprowadzeniem egzekucji z ujawnionego majątku, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi wydanymi przez Dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie, ujętymi w zestawieniu ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2016 r. przekazanych do naczelników urzędów skarbowych w postaci zestawienia pismem z dnia 20.03.2017 r., powinno zostać odnotowane w sporządzonej na tą okoliczność notatce/analizie, zaakceptowanej przez bezpośredniego przełożonego (szczegółowy opis w aktach sprawy 254-255).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja spraw oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX wykazała, że w badanych sprawach zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 §1 pkt. 4 u.p.e.a. Sprawy zamknięto w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia.

4. Umorzenie na podstawie art. 59 § 1 pkt 7 u.p.e.a. z tytułu niedopuszczalności egzekucji, braku upomnienia (kod zamknięcia E7).

Zasadność umarzania postępowań egzekucyjnych na podstawie art. 59 § 1 pkt 7 u.p.e.a., tj. w przypadku, jeżeli egzekucja administracyjna lub zastosowany środek egzekucyjny są niedopuszczalne albo zobowiązanemu nie doręczono upomnienia, mimo, iż obowiązek taki ciążył na wierzycielu, poddano ocenie na podstawie weryfikacji 1 sprawy. Sprawę skontrolowano pod kątem prawidłowości umorzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 u.p.e.a. oraz prawidłowości stosowania kodu zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

4.1. Podatnik o nr NIP: (nr sprawy 279696).

Przeprowadzona weryfikacja sprawy oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX wykazała, że w badanej sprawie zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu nie doręczenia zobowiązanemu upomnienia, mimo, iż obowiązek taki ciążył na wierzycielu. Sprawę zamknięto w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia.

Ocena cząstkowa:

Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie.

5. Umorzenie na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. tj. w przypadku stwierdzenia, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne (kod zamknięcia E9).

Zasadność działań podejmowanych w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych, z uwagi na stwierdzenie, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne poddano ocenie na podstawie weryfikacji spraw 6 podatników, którzy posiadają zobowiązania o najwyższej kwocie umorzenia (łącznie 22 tytuły). Sprawy skontrolowano pod kątem prawidłowości umarzania postępowań egzekucyjnych na podstawie art. 59 u.p.e.a., badania odległości czasowej pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej a umorzeniem postępowania egzekucyjnego, wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowań egzekucyjnych oraz prawidłowości stosowania kodów zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

5.1 Podatnik o nr NIP: (nr sprawy 230901, 223386, 197873, 195066)

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W 4 sprawach o nr 223386, 197873, 230901, 195066, organ egzekucyjny nie wystąpił na podstawie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) zapytania do wierzycieli hipotecznych o wymagalność ustanowionych hipotek i informacji na temat ewentualnych trudności prawnych związanych z przeprowadzeniem egzekucji z nieruchomości tutejszy organ egzekucyjny rzeczywiście nie zweryfikował tych informacji. Podobna sytuacja miała miejsce w tamtym okresie także przy innych analizach zasadności umorzenia postępowania egzekucyjnego w związku z bezskutecznością egzekucji, co w chwili obecnej zostało poprawione

i każdorazowo analizowana jest aktualność wpisów hipotecznych przed umorzeniem postępowania na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. ”

Uwagi kontrolujących:

Brak wystąpienia na podstawie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek uznaje się za uchybienie. Naczelnik Urzędu Skarbowego winien analizować wysokość zabezpieczeń dokonanych przez innych wierzycieli. Powyższe umożliwia ustalenie kolejności i ewentualnej wysokości zaspokojenia wierzycieli hipotecznych w przypadku egzekucji z nieruchomości. Ponadto umożliwi rzetelne podjęcie decyzji pod kątem zasadności, celowości i ekonomiki przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości. Jednocześnie zauważa się, że w sporządzonej analizie poprzedzającej umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność, organ egzekucyjny winien wywieść w sposób wyczerpujący i nie budzący żadnych wątpliwości, iż w przedmiotowej sprawie nie jest możliwe przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości, skutkującej zaspokojeniem zabezpieczonych zaległości podatkowych. Ponadto sporządzenie kalkulacji w zakresie braku zasadności przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości, jest kluczowym elementem, który winien poprzedzić umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. Jednak w przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że nieruchomość znajduje się we współwłasności małżeńskiej i brak w sprawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom, umorzenie postępowania należy uznać za zasadne (szczegółowy opis w aktach sprawy 260).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja 4 spraw podatnika oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanych sprawach zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. W sprawach zachowano odległość czasową pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej, a umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz zamknięto je w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. W zakresie wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowania, zdaniem kontrolujących, organ egzekucyjny odstępując od przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości winien ustalić wszystkie zagadnienia mające wpływ na rzetelne podjęcie decyzji ww. zakresie, w tym wystąpić na podstawie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek. Również sporządzona kalkulacja w zakresie braku zasadności przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości winna w sposób wyczerpujący i nie budzący żadnych wątpliwości uzasadniać odstępnięcie od zastosowania przedmiotowego środka egzekucyjnego. Jednak w przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że nieruchomość znajduje się we współwłasności małżeńskiej i brak w sprawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom, umorzenie postępowania należy uznać za zasadne.

5.2 Podatnik o nr NIP:

(nr sprawy 193682)

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W sprawie o nr 193682, organ egzekucyjny nie wystąpił w trybie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) zapytania do wierzycieli hipotecznych o wymagalność ustanowionych hipotek i informacji na temat ewentualnych trudności prawnych związanych z przeprowadzeniem egzekucji z nieruchomości tutejszy organ egzekucyjny rzeczywiście nie zweryfikował tych informacji. Podobna sytuacja miała miejsce w tamtym okresie także przy innych analizach zasadności umorzenia postępowania egzekucyjnego w związku z bezskutecznością egzekucji, co w chwili obecnej zostało poprawione i każdorazowo analizowana jest aktualność wpisów hipotecznych przed umorzeniem postępowania na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a.”

Uwagi kontrolujących:

Brak wystąpienia w trybie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek uznaje się za uchybienie. Naczelnik Urzędu Skarbowego winien analizować wysokość zabezpieczeń dokonanych przez innych wierzycieli. Powyższe umożliwia ustalenie kolejności i ewentualnej wysokości zaspokojenia wierzycieli hipotecznych w przypadku egzekucji z nieruchomości. Ponadto umożliwi rzetelne podjęcie decyzji pod kątem zasadności, celowości i ekonomiki przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego z nieruchomości. Jednocześnie zauważa się, że w sporządzonej analizie poprzedzającej umorzenie postępowania egzekucyjnego z uwagi na bezskuteczność, organ egzekucyjny winien wywieść w sposób wyczerpujący i nie budzący żadnych wątpliwości, iż w sprawie nie jest możliwe przeprowadzenie egzekucji z nieruchomości, skutkującej zaspokojeniem zabezpieczonych zaległości podatkowych. Ponadto sporządzenie kalkulacji w zakresie braku zasadności przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości, jest kluczowym elementem, który winien poprzedzić umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. Jednak w przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że nieruchomość znajduje się we współwłasności małżeńskiej i brak w sprawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom, umorzenie postępowania należy uznać za zasadne (szczegółowy opis w aktach sprawy 258-259).

b) W sprawie o nr 193682, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie realizując zadania jako Wierzyciel i Organ egzekucyjny, dokonując zwolnienia spod egzekucji jedyne go ustalonego w sprawie składnika majątkowego – świadczenia emerytalnego, nie dołożył należytej staranności w celu wyjaśnienia wszystkich okoliczności w sprawie.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) W przedmiotowym przypadku tutejszy organ egzekucyjny przed wydaniem rozstrzygnięcia w zakresie zwolnienia z zajęcia składnika majątkowego tj. świadczenia emerytalnego (na wniosek strony) nie weryfikował daty, do której można dochodzić przedmiotowej zaległości ustalonej później na dzień 01.01.2019 r., gdyż na moment wydania orzeczenia, tj. 28.08.2018 r., data przedawnienia przedmiotowej zaległości nie była pewna. Nie można było wykluczyć zastosowania kolejnego środka egzekucyjnego przerywającego bieg terminu przedawnienia lub zaistnienia innych okoliczności skutkujących przerwaniem lub zawieszeniem biegu terminu przedawnienia. Dopiero pismem z dnia 01.02.2019 r. Samodzielny Referat Spraw Wierzycielskich poinformował tutejszy organ egzekucyjny, iż przedmiotowa zaległość uległa przedawnieniu w dniu 01.01.2019 r. i można ją dochodzić wyłącznie z przedmiotu hipoteki przymusowej ustanowionej na KW ”.

Uwagi kontrolujących:

Zwolnienie spod egzekucji jedyne go ustalonego w sprawie składnika majątkowego zobowiązanego bez uwzględnienia wszystkich okoliczności w sprawie uznano za uchybienie. Naczelnik Urzędu dokonując zwolnienia spod egzekucji składnika majątkowego - świadczenia

emerytalnego, nie uwzględnił kończącego się okresu dochodzenia przedmiotowych zaległości (okres dochodzenia przedmiotowych zaległości upłynął w dniu 01.01.2019 r., natomiast zwolnienia dokonano na okres od 28.08.2018 r. do 31.01.2019 r.) oraz okoliczności, iż świadczenie emerytalne było jedynym składnikiem majątkowym Zobowiązanego, z którego Organ egzekucyjny prowadził skuteczną egzekucję. W trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego Organ egzekucyjny w przedmiotowej sprawie zastosował dwa skuteczne środki egzekucyjne: zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego w banku PKO BP. S.A. znak EA/72113-1189/13 z dnia 03.06.2013 r. oraz zajęcie świadczenia emerytalnego znak EA/72113-1188/13 z dnia 03.06.2013 r. W dniu 19.01.2016 r. Organ egzekucyjny dokonał uchylecia zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego kierując się zasadą poszanowania minimum egzystencji, następnie w dniu 28.08.2018 r. na wniosek zobowiązanego, kierując się trudną sytuacją finansową zobowiązanego, dokonał uchylecia zajęcia świadczenia emerytalnego, ostatniego i jedynego środka egzekucyjnego zastosowanego w sprawie, tym samym, w okresie od 28.08.2018 r. do 01.01.2019 r. w sprawie nie było zastosowanego żadnego środka egzekucyjnego. Jednocześnie w tym okresie zaległości wynikające z przedmiotowego tytułu wykonawczego uległy przedawnieniu. Z akt sprawy wynika, że zobowiązany nie miał innych składników majątkowych, z których możliwe byłoby przeprowadzenie egzekucji. Przedmiotowa zaległość jest zabezpieczona hipotecznie jednak według informacji zawartej w kalkulacji sporządzonej w dniu 29.03.2019 r. uzasadniającej umorzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., Organ egzekucyjny wskazał, że wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji z tejże nieruchomości jest niezasadne. Podstawową przesłanką upoważniającą organ egzekucyjny do zwolnienia danego składnika majątkowego spod zajęcia jest istnienie przemawiającego za tym "ważnego interesu zobowiązanego". Z ugruntowanej linii orzeczniczej wynika jednoznacznie, że strona powinna także wskazać, że możliwe jest prowadzenie egzekucji i uzyskanie egzekwowanych należności z innych jej składników majątkowych. Natomiast zwolnienie z egzekucji nie może prowadzić do bezskuteczności egzekucji.

W tym miejscu należy zauważyć, że uregulowana w przepisie art. 13 § 1 u.p.e.a. instytucja działa na zasadzie rozstrzygania spraw w oparciu o uznanie administracyjne. Mając powyższe na względzie oraz specyficzny charakter rozstrzygnięć o charakterze uznaniowym, a także fakt, iż potrącenia ze świadczenia emerytalnego w wysokości od 348,60 zł do 377,47 zł miesięcznie, nie doprowadziłyby do wyegzekwowania zaległości wynoszącej, na dzień umorzenia zaległości, w łącznej wysokości 23 384,58 zł (należność główna 15 935,84 zł, odsetki za zwłokę 7 438,76 zł, koszty egzekucyjne 2,99 zł), kontrolujący wskazują, aby Naczelnik Urzędu dokonując wykładni przesłanek określonych w art. 13 § 1 u.p.e.a. miał na uwadze podstawowy cel postępowania egzekucyjnego, jakim jest zaspokojenie wierzytelności. Ponadto art. 13 § 1 u.p.e.a. ma na celu ochronę interesów zarówno zobowiązanego jak i wierzyciela, dlatego też uregulowana tam instytucja nie może prowadzić do sytuacji, że egzekucja okaże się bezskuteczna (szczegółowy opis w aktach sprawy 258-259).

c) W sprawie o nr 193682, odnotowano przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami trwające ponad 6 miesięcy.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...)W przedmiotowym przypadku rzeczywiście wystąpiły długie – ponad roczne przerwy pomiędzy poszczególnymi czynnościami egzekucyjnymi. Było to jednak spowodowane tym, że zaległość była realizowana na podstawie zajęcia świadczenia emerytalno-rentowego dokonanego w ZUS, który co miesiąc potrącał kwoty w wysokości od 348,60 zł do 377,47 zł. Pomimo wszystko była jednak na bieżąco prowadzona przez tutejszy organ egzekucyjny analiza stanu majątkowego zobowiązanego,

w której nie ujawniono nowych składników majątkowych dłużnika, a co za tym idzie nie były stosowane kolejne środki egzekucyjne”.

Uwagi kontrolujących:

Wyjaśnienia przyjęto z zastrzeżeniem, iż organ egzekucyjny winien w sposób ciągły podejmować czynności zmierzające do ustalenia składników majątkowych zobowiązanych, wyczerpująco analizować posiadane informacje oraz cyklicznie powtarzać monitoring stanu majątkowego zobowiązanych, adekwatnie do okoliczności konkretnej sprawy (może być uzależnione m.in. od daty przedawnienia, wysokości kwoty egzekwowanej należności). Ponadto wszystkie czynności egzekucyjne dokonywane w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego winny być udokumentowane w aktach sprawy (wydruki, notatki, adnotacje) i rzetelnie odzwierciedlone w podsystemie EGAPOLTAX. Tylko udokumentowane działania organu egzekucyjnego stanowią wiarygodne źródło informacji i stanowią dowód na ich faktyczne przeprowadzenie. Ponadto organ egzekucyjny winien w sposób ciągły podejmować czynności zmierzające do ustalenia składników majątkowych zobowiązanych, wyczerpująco analizować posiadane informacje oraz cyklicznie powtarzać monitoring stanu majątkowego zobowiązanych, adekwatnie do okoliczności konkretnej sprawy (może być uzależnione m.in. od daty przedawnienia, wysokości kwoty egzekwowanej należności).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja sprawy nr 193682 oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanej sprawie zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Zaległość podatkowa dochodzona na podstawie kontrolowanego tytułu wykonawczego uległa przedawnieniu i możliwe jest tylko dochodzenie przedmiotowej zaległości z przedmiotu zabezpieczenia, tj. hipoteki. W sprawie zachowano odległość czasową pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej, a umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz zamknęto ją w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. W zakresie wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowania, zdaniem kontrolujących, organ egzekucyjny odstępując od przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości winien ustalić wszystkie zagadnienia mające wpływ na rzetelne podjęcie decyzji ww. zakresie, w tym wystąpić na podstawie art. 36 u.p.e.a. do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek. Również sporządzona kalkulacja w zakresie braku zasadności przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości winna w sposób wyczerpujący i nie budzący żadnych wątpliwości uzasadniać odstąpienie od zastosowania przedmiotowego środka egzekucyjnego. Jednak w przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że nieruchomość znajduje się we współwłasności małżeńskiej i brak w sprawie tytułu wykonawczego wystawionego przeciwko obojgu małżonkom, umorzenie postępowania należy uznać za zasadne.

5.3 Podatnik o nr NIP:

(nr sprawy 233746, 233743)

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W sprawach o nr 233746, 233743, stwierdzono brak podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego, ujawnionego w toku postępowania egzekucyjnego, prowadzonego na podstawie innych tytułów wykonawczych wystawionych na zobowiązanego. Organ egzekucyjny pomimo, iż w sprawach, nie zastosowano żadnego skutecznego środka egzekucyjnego, nie dokonał zajęcia

wierzytelności z rachunku bankowego w Banku Millennium S.A., tym samy nie dokonał przerwania biegu terminu przedawnienia w niniejszej sprawie.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Tutejszy organ egzekucyjny dokonał weryfikacji przedmiotowej informacji. Postępowanie egzekucyjne było i jest prowadzone z majątku Spółki także na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez innych wierzycieli. Tym samym tutejszy organ egzekucyjny w przypadku innych tytułów wykonawczych dokonywał wielokrotnie zajęć rachunków bankowych w Banku Millennium S.A. i Alior Bank S.A. (wcześniej Bank BPH S.A.), ale egzekucja z przedmiotowych rachunków bankowych okazała się nieskuteczna”.

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego uznaje się za uchybienie. Zastosowanie skutecznego środka egzekucyjnego zgodnie z art. 70 § 4 o.p. powoduje przerwanie biegu terminu przedawnienia. Organ egzekucyjny w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym winien dążyć do wyegzekwowania zaległości oraz niedopuszczenia do przedawnienia należności. W kontrolowanej sprawie w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego, Organ egzekucyjny nie zastosował żadnego skutecznego środka egzekucyjnego w związku z powyższym zaległości uległy przedawnieniu w dniu 01.01.2018 r. Jednocześnie należy zauważyć, że Organ był w posiadaniu informacji, że zobowiązany posiada rachunek bankowy w Banku Millennium S. A. Zastosowanie przedmiotowego środka egzekucyjnego przerwałoby bieg terminu przedawnienia w niniejszej sprawie (szczegółowy opis w aktach sprawy 255-256).

b) W sprawach o nr 233746, 233743 odnotowano przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami trwające ponad 6 miesięcy.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Z analizy informacji zawartych w bazach danych tutejszego organu egzekucyjnego oraz w wyniku odpowiedzi otrzymanych w wyniku zapytań na podstawie art. 36 u.p.e.a., tutejszy organ egzekucyjny nie ustalił majątku zobowiązanej Spółki, z którego można by prowadzić skutecznie egzekucję. W związku z powyższym nie dokonywano kolejnych czynności egzekucyjnych w postaci na przykład zajęć rachunków bankowych w Banku Millennium S.A. i Alior Bank S.A., gdyż generowałby one niepotrzebnie koszty egzekucyjne bez możliwości ich zaspokojenia, tym bardziej, że egzekucja z powyższych rachunków bankowych była nieskuteczna. Sprawy kierowano okresowo do przydziału poborcom skarbowym w celu sporządzenia przynajmniej raz w roku protokołów o stanie majątkowym, jednak w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej nie zawsze można było zastać osoby reprezentujące ten podmiot. Mimo to okresy przerw pomiędzy poszczególnymi czynnościami egzekucyjnymi ani razu nie przekroczyły 12 miesięcy”.

Uwagi kontrolujących:

Przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami egzekucyjnymi trwające powyżej 6 miesięcy uznano za uchybienie. Organ egzekucyjny winien w sposób ciągły podejmować czynności zmierzające do ustalenia składników majątkowych zobowiązanych, wyczerpująco analizować posiadane informacje oraz cyklicznie powtarzać monitoring stanu majątkowego zobowiązanych, adekwatnie do okoliczności konkretnej sprawy (może być uzależnione m.in. od daty przedawnienia, wysokości kwoty egzekwowanej należności) (szczegółowy opis w aktach sprawy 255-256).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja 2 spraw podatnika oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanej sprawie zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Zaległość podatkowa dochodzona na podstawie kontrolowanego tytułu wykonawczego uległa przedawnieniu i możliwe jest tylko dochodzenie przedmiotowej zaległości z przedmiotu zabezpieczenia, tj. hipoteki. Sprawa została zamknięta w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. W zakresie wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowania, zdaniem kontrolujących, organ egzekucyjny nie podejmując egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego nie dokonał przerwania biegu terminu przedawnienia w niniejszej sprawie. Organ winien był dokonać pełnej i wyczerpującej analizy sprawy i posiadanych przez Urząd informacji na temat majątku zobowiązanego zgromadzonego w aktach sprawy i w systemach informatycznych.

5.4 Podatnik o nr NIP: i (nr sprawy 251208, 251244)

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W sprawach o numerach 251208, 251244 nie wykorzystano informacji o składniku majątkowym zobowiązanego: wierzytelności z tytułu zwrotu kaucji gwarancyjnej od , ujawnionym w protokole o stanie majątkowym z dnia 10.05.2016. W sprawach nie podjęto działań w celu dochodzenia wskazanej wierzytelności oraz weryfikacji przedmiotowej informacji.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Tutejszy organ egzekucyjny prowadził postępowanie egzekucyjne w stosunku do majątku zobowiązanej Spółki także na podstawie innych tytułów podatkowych (we wcześniejszym okresie) oraz na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez innych wierzycieli. Brak zajęcia wierzytelności w firmie wynikał najprawdopodobniej z przeoczenia tej informacji przez pracowników obsługujących dany obszar egzekucyjny, jednak sam fakt zamieszczenia takiej informacji w protokole o stanie majątkowym nie świadczył o tym, że wierzytelność we wspomnianej firmie nadal istniała i była wymagalna.”

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia działań w celu weryfikacji informacji o posiadanych wierzytelnościach uznaje się za nieprawidłowość. Organ egzekucyjny w sytuacji uzyskania, bądź ujawnienia informacji o nowych składnikach majątku zobowiązanych, podlegających egzekucji, obligatoryjnie i niezwłocznie winien podjąć czynności zmierzające do wykonania egzekwowanych obowiązków. Ocena efektów i skutków zastosowania środków egzekucyjnych następuje po ich zastosowaniu. Odstąpienie od zajęcia wierzytelności mogło wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Niepodejmowanie działań związanych z przeprowadzeniem egzekucji z ujawnionego majątku, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi wydanymi przez Dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie ujętymi w zestawieniu ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2016 r. przekazanych do naczelników urzędów skarbowych pismem z dnia 20.03.2017 r. znak 2801-IWW.031.1.2017, powinno zostać odnotowane w sporządzonej na tą okoliczność notatce/analizie, zaakceptowanej przez bezpośredniego przełożonego.

b) W sprawach o nr 251208, 251244, stwierdzono brak podjęcia egzekucji do składnika majątku zobowiązanego: wierzytelności w przedsiębiorstwie ujawnionego w protokole o stanie majątkowym z dnia 10.05.2016 r. oraz w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie innych tytułów wykonawczych.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Z kolei zajęcia wierzytelności w firmie dokonano jeszcze przed spisaniem wyżej wymienionego protokołu o stanie majątkowym, a dokładnie w dniach 26.02.2015 r., 23.04.2015 r., 29.12.2015 r. (zbieg egzekucji z komornikami sądowymi), jednak sprawy, na których dokonane były zajęcia zostały zakończone w związku z wyegzekwowaniem zaległości z innych źródeł majątku Spółki. Brak zajęcia w firmie : na kolejnych tytułach wykonawczych wystawionych na zobowiązaną Spółkę, w tym na sprawach 251208 i 251244, wynikał z faktu, iż wcześniej kierowane zajęcia do kontrahenta zobowiązanej Spółki nie doprowadziły do wyegzekwowania zaległości, więc tym samym odstąpiono od dokonywania kolejnych zajęć w tej firmie. Ponadto na wyżej wymienionych sprawach dokonywano innych zajęć wierzytelności z tytułu zawartych umów oraz zajęć wierzytelności z rachunków bankowych, w tym między innymi w oraz, którzy również byli wymienieni w protokole z dnia 10.05.2016 r. Natomiast w przypadku zbiegu egzekucji w komornik sądowy przekazał kwoty w wysokości: 10350,90 zł (SM 4/487/15), 55.082,97 zł (SM 4/486/15), 732,57 zł (SM 5/408/15), 3.217,43 zł (SM 5/207/15) i 2.175,94 zł (SM 5/58/15) – łącznie: 71.559,81 zł. (...) Jeżeli chodzi o wyegzekwowane przez komornika sądowego kwoty w lipcu 2016 r. to dotyczyły one zbiegu egzekucji do wierzytelności przysługujących zobowiązanej Spółce w Przesłane do komornika sądowego w dniu 13.05.2016 r. tytuły wykonawcze również zostały wyegzekwowane w całości”.

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego uznaje się za nieprawidłowość. Organ egzekucyjny ma obowiązek podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego. Z kolei ocena efektów i skutków zastosowania środków egzekucyjnych następuje po ich zastosowaniu. Odstąpienie od zajęcia wierzytelności w przedsiębiorstwie mogło wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego, gdyż zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami, komornik zrealizował przesłane mu w dniu 13.05.2016 r. inne niż kontrolowane tytuły wykonawcze Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie. Postępowanie w kontrolowanych sprawach toczyło się od 04/2016 r. Z uwagi na brak zajęcia wierzytelności w przedsiębiorstwie na podstawie kontrolowanych tytułów wykonawczych przedmiotowe sprawy nie zostały przesłane do Komornika Sądowego, który w lipcu 2016 r. wyegzekwował z przedmiotowego składnika majątkowego wierzytelności, które w całości pokryły zobowiązanie wynikające z tytułów wykonawczych Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie - innych niż kontrolowane. Tym samym nieskierowanie egzekucji do wierzytelności przysługujących zobowiązanej Spółce w w sprawach 251208, 251244, mogło wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z przedmiotowej wierzytelności.

Jednocześnie należy zauważyć, że niepodjęcie działań związanych z przeprowadzeniem egzekucji z ujawnionego majątku, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi wydanymi przez Dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie, ujętymi w zestawieniu ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2016 r., przekazanych do naczelników urzędów skarbowych pismem z dnia 20.03.2017 r. znak 2801-IWW.031.1.2017, powinno zostać odnotowane w sporządzonej na tą okoliczność notatce/analizie, zaakceptowanej przez bezpośredniego przełożonego (szczegółowy opis w aktach sprawy 256-257).

c) W sprawie nr 251208, 251244, stwierdzono podjęcie z opóźnieniem egzekucji do składnika majątku zobowiązanego: wierzytelności z tytułu zwrotu kaucji gwarancyjnej od ujawnionego w protokole o stanie majątkowym z dnia 10.05.2016 r. oraz w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie innych tytułów wykonawczych wystawionych na zobowiązaną spółkę.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Dokonanie zajęcia wierzytelności w firmie na podstawie spraw 251208 i 251244 dopiero w 2018 r. wynikało z przeoczenia tego faktu przez pracowników działu egzekucji. Zajęcia u wyżej wymienionego kontrahenta zobowiązanej Spółki były jednak dokonywane regularnie na innych podatkowych tytułach wykonawczych tj. w dniach 11.03.2015 r., 22.04.2015 r., 23.04.2015 r., 01.06.2015 r., 26.06.2015 r., 31.08.2015 r., i 30.10.2015 r., a następnie w dniu 07.12.2016 r. zostały przekazane do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Iławie Piotra Staruka w związku ze zbiegiem egzekucji do wierzytelności przysługujących zobowiązanej Spółce w Zaległości objęte przekazanymi w związku ze zbiegiem egzekucji tytułami wykonawczymi zostały w całości wyegzekwowane w kwietniu 2017 r., a następnie przekazane na rachunek bankowy wierzyciela w zakresie należności głównej, odsetek i kosztów upomnienia oraz na rachunek bankowy organu egzekucyjnego w zakresie kosztów egzekucyjnych. W przypadku zbiegu egzekucji odnośnie spraw 251208 i 251244, po wysłaniu ich do komornika sądowego w dniu 11.05.2018 r. sądowemu organowi egzekucyjnemu nie udało się wyegzekwować żadnych kwot i postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika zostało umorzone w dniu 27.12.2018 r. W przypadku zbiegu egzekucji w komornik sądowy przekazał kwoty w wysokości: 2.110,74 zł (SM 5/250/15), 5.119,52 (SM 3/475/15), 2.746,72 zł (SM 5/965/15), 447,39 zł (SM 5/775/15), 112,27 zł (SM 5/1316/15) i 1.070,35 zł (SM 5/1581/15) – łącznie: 11.606,99 zł”

Uwagi kontrolujących:

Skierowanie z opóźnieniem egzekucji do znanego składnika majątku zobowiązanego uznaje się za uchybienie. Organ egzekucyjny ma obowiązek niezwłocznego podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego. Zwłoka w skierowaniu egzekucji do wierzytelności i zwrotu kaucji gwarancyjnych w niniejszej sprawie mogła wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Informacja, iż Zobowiązana Spółka współpracowała z i z tego tytułu przysługiwały jej wierzytelności z tytułu faktur lub kaucji gwarancyjnych w

znajdowała się w posiadaniu organu egzekucyjnego od 2013 r. (ustalenia dokonane w trakcie prowadzonego postępowania egzekucyjnego na podstawie innych, niż kontrolowane, tytułów wykonawczych), natomiast zajęcia wierzytelności i kaucji gwarancyjnych w na podstawie kontrolowanych tytułów wykonawczych dokonano dopiero w styczniu 2018 r. pomimo, że postępowanie w sprawach toczyło się od 04.2016 r. Ponadto w dniu 07.12.2016 r. przekazano do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Iławie Piotra Staruka dokumenty w związku ze zbiegiem egzekucji do wierzytelności przysługujących zobowiązanej Spółce w ..., nie uwzględniając kontrolowanych tytułów wykonawczych (z uwagi na brak zajęcia na ich podstawie przedmiotowej wierzytelności). Zaległości objęte przekazanymi tytułami wykonawczymi zostały w całości wyegzekwowane przez Komornika Sądowego w kwietniu 2017 r. W protokole o stanie majątkowym z dnia 13.04.2018 r. sporządzonym przez poborcę skarbowego widnieje informacja, że Komornikowi Sądowemu przedmiotową wierzytelność przekazano w wysokości 180 tys. zł. Tym samym zwłoka w skierowaniu egzekucji do wierzytelności i zwrotu kaucji gwarancyjnych w niniejszej sprawie, poprzez niedokonanie niezwłocznego zajęcia znanego Organowi egzekucyjnemu składnika majątkowego mogła

wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z przedmiotowej wierzytelności (szczegółowy opis w aktach sprawy 256-257).

d) W sprawach nr 251208, 251244 organ egzekucyjny nie podjął czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) *Tutejszy organ egzekucyjny prowadził postępowanie egzekucyjne w stosunku do majątku zobowiązanej Spółki także na podstawie innych tytułów podatkowych (we wcześniejszym okresie) oraz na podstawie tytułów wykonawczych wystawionych przez innych wierzycieli. Zajęcia rachunków bankowych w Banku BGŻ S.A. były dokonywane regularnie poczynawszy od 22.03.2013 r. na wcześniej wystawionych tytułach wykonawczych. Bank tylko dwukrotnie dokonał realizacji przedmiotowego zajęcia, a było to w dniach 11.03.2013 r. (kwota 3.201,42 zł) i 15.04.2013 r. (kwota 25.338,00 zł). W późniejszym okresie na rachunku bankowym występował zbieg egzekucji z wieloma komornikami sądowymi oraz Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Bank w odpowiedziach na zajęcia informował, że rachunek bieżący dłużnika wykazywał saldo niewystarczające na realizację zajęć, więc tym samym egzekucja z tego składnika majątku Spółki przestała być skuteczna i dalsze dokonywanie zajęć w Banku BGŻ S.A. przestało być zasadne.*

Uwagi kontrolujących:

Zaniechanie przekazania akt do Komornika sądowego należy uznać za uchybienie. Odstąpienie od przekazania akt jest niezgodne z art. 62b u.p.e.a. Jednocześnie zauważa się, że Organ egzekucyjny odstępując od przekazania akt nie podjął działań weryfikacyjnych w trybie art. 36 u.p.e.a. zmierzających do ustalenia salda zajętych rachunków bankowych, wykazu obrotów na przedmiotowych rachunkach (szczegółowy opis w aktach sprawy 256-257).

e) W sprawach nr 251208, 251244 w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji, organ egzekucyjny nie podjął czynności w zakresie, o którym była mowa w art. 62 u.p.e.a.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) *Tak jak to zostało wspomniane wcześniej, Bank BGŻ S.A. w odpowiedziach na zajęcia informował, że rachunek bieżący dłużnika wykazywał saldo niewystarczające na realizację zajęć, więc tym samym egzekucja z tego składnika majątku Spółki przestała być skuteczna. Tym samym niezasadne było wysyłanie do Sądu akt w celu wyznaczenia organu prowadzącego łączną egzekucję z tego składnika majątku. Ponadto na rachunku bankowym zobowiązanej Spółki widniał zbieg egzekucji z wieloma komornikami sądowymi, a później także z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Żaden z sądowych organów egzekucyjnych nie wzywał tutejszego organu egzekucyjnego o akta w związku ze zbiegiem egzekucji, tym samym żaden z organów ostatecznie nie został wyznaczony do łącznego prowadzenia egzekucji, co wynika również z kolejnych odpowiedzi banku, w których nie wskazuje on organu prowadzącego łączną egzekucję z tego składnika majątku.*

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia czynności w zakresie, o którym była mowa w art. 62 u.p.e.a. (zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu dokonania zajęcia) uznaje się za uchybienie.

Po uzyskaniu informacji o wystąpieniu zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej organ egzekucyjny winien był wstrzymać czynności egzekucyjne i skierować niezwłocznie wniosek do właściwego sądu o rozstrzygnięcie zbiegu.

f) W sprawach o nr 251208, 251244 po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie poinformowano dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania

egzekucyjnego ze wskazaniem, że tym samym zajęcie wierzytelności nie może zostać już zrealizowane (podlega wycofaniu z realizacji).

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Zgodnie z art. 60 § 1 u.p.e.a. umorzenie postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 59 § 1 pkt 1-8 i 10, powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Pozostają jednak w mocy prawa osób trzecich nabyte na skutek tych czynności. Postępowanie egzekucyjne w przedmiotowych sprawach zostało umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., tym samym tutejszy organ egzekucyjny nie dokonał uchylenia czynności egzekucyjnych. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż egzekucja prowadzona ze środków egzekucyjnych w postaci zajęcia rachunku bankowego w Banku BGŻ S.A., zajęcia wierzytelności w GDDKiA, Urzędzie Miasta w Gdańsku. Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Iławie Piotra Staruka czy w momencie umarzania postępowania egzekucyjnego była nieskuteczna i do chwili obecnej pomimo braku uchylenia przedmiotowych czynności egzekucyjnych do tutejszego organu egzekucyjnego nie wpłynęły żadne środki pieniężne z przedmiotowych zajęć. Jeżeli chodzi o zajęcie ruchomości z dnia 16.05.2019 r. to zostało ono zwolnione w dniu 11.06.2019 r. na podstawie znajdującego się w aktach sprawy postanowienia znak 2808-SEE.711.15.2019.43.

Uwagi kontrolujących:

Brak poinformowania dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego uznaje się za uchybienie. Postępowanie egzekucyjne umorzono na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., natomiast organ egzekucyjny nie podjął z urzędu czynności usuwających skutki dokonanych czynności egzekucyjnych w celu przywrócenia zobowiązanemu swobody dysponowania rzeczą lub prawem, w stosunku do których była skierowana egzekucja. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie poinformowano dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego ze wskazaniem, że tym samym zajęcie wierzytelności nie może zostać już zrealizowane (podlega wycofaniu z realizacji).

g) W sprawach o nr 251208, 251244 odnotowano przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami trwające ponad 6 miesięcy.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Z baz danych tutejszego organu egzekucyjnego oraz w wyniku zapytań na podstawie art. 36 u.p.e.a. tutejszy organ egzekucyjny nie ustalił innego majątku zobowiązanej Spółki, z którego można by prowadzić skutecznie egzekucję. W związku z powyższym nie dokonywano kolejnych czynności egzekucyjnych, które generowałyby niepotrzebnie koszty egzekucyjne bez możliwości ich zaspokojenia. Sprawy kierowano jedynie do przydziału poborcom skarbowym w celu sporządzenia przynajmniej raz w roku protokołów o stanie majątkowym, bądź dokonania innych ustaleń, jednak w miejscu prowadzenia działalności gospodarczej nie zawsze można było zastać osoby reprezentujące ten podmiot.

Uwagi kontrolujących:

Przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami w okresie od czerwca 2016 r. do kwietnia 2017 r. oraz od kwietnia 2017 r. do stycznia 2018 r. trwające powyżej 6 miesięcy uznano za uchybienie. Pomimo pozyskania informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego: wierzytelnościach od , ujawnionych w protokole o stanie majątkowym z dnia 10.05.2016 r., w sprawach nie podjęto działań w celu dochodzenia wskazanych wierzytelności oraz weryfikacji przedmiotowych informacji. Organ egzekucyjny winien w sposób ciągły podejmować czynności zmierzające do ustalenia składników majątkowych zobowiązanych, wyczerpująco analizować posiadane informacje oraz cyklicznie powtarzać monitoring stanu majątkowego zobowiązanych, adekwatnie

do okoliczności konkretnej sprawy (może być uzależnione m.in. od daty przedawnienia, wysokości kwoty egzekwowanej należności).

Ocena częściowa:

Przeprowadzona weryfikacja spraw nr 251208, 251244 oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanych sprawach zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tyt. uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. W sprawach zachowano odległość czasową pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej a umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz zamknięto je w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. Jednak analiza spraw pod kątem wykorzystania środków egzekucyjnych w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym na wcześniejszych etapach postępowania wykazała, że Organ egzekucyjny nie wykorzystał wszystkich informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego, ujawnionych w trakcie prowadzonego postępowania lub wykorzystał je ze znacznym opóźnieniem. Organ egzekucyjny ma obowiązek podjęcia egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego. Z kolei ocena efektów i skutków zastosowania środków egzekucyjnych następuje po ich zastosowaniu. Nie dokonanie zajęcia wierzytelności w niniejszych sprawach lub dokonanie jego zajęcia z dużym opóźnieniem mogło wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego i wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z przedmiotowego składnika majątkowego, co mogło doprowadzić do bezskuteczności egzekucji w kontrolowanych sprawach.

Ponadto w sprawach stwierdzono brak podjęcia działań w zakresie realizacji zastosowanych środków egzekucyjnych (brak przekazania zbiegu, brak ponaglenia dłużnika zajętej wierzytelności).

5.5 Podatnik nr NIP: (nr sprawy 274378)

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W sprawie nr 274378 organ egzekucyjny nie podjął czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Tutejszy organ egzekucyjny nie podjął czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji. Nie ustalono też salda zajętych rachunków bankowych, ani nie wystąpiono do dłużnika zajętej wierzytelności o wykaz obrotów na przedmiotowym rachunku bankowym. Warto zwrócić uwagę na fakt, że z odpowiedzi dłużnika zajętej wierzytelności wynika, iż tutejszy organ egzekucyjny dokonywał zajęć rachunku bankowego w SKOK w przypadku innych spraw już w dniu 03.10.2012 r. oraz w dniu 20.12.2016 r. Zajęcia te dotyczyły tytułów wykonawczych umorzonych w związku z bezskutecznością egzekucji i nie zostały uchylone. Ponadto z odpowiedzi dłużnika zajętej wierzytelności wynika, iż na rachunku bankowych brak jest środków pieniężnych. We wcześniej prowadzonych postępowaniach egzekucyjnych, egzekucja z tego środka egzekucyjnego okazała się bezskuteczna.

Uwagi kontrolujących:

Zaniechanie przekazania akt do Komornika sądowego należy uznać za uchybienie. Organ egzekucyjny w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji, skierowanych do tego samego składnika majątkowego – rachunku bankowego prowadzonego przez SKOK im. Franciszka Stefczyka, winien przekazać akta sprawy do komornika sądowego. Odstąpienie od przekazania akt jest niezgodne z art. 62b u.p.e.a. Jednocześnie zauważa się, że Organ egzekucyjny odstępując od przekazania akt nie podjął działań weryfikacyjnych w trybie art. 36 u.p.e.a. zmierzających do ustalenia salda zajętego rachunku bankowego, wykazu obrotów na przedmiotowym rachunku (szczegółowy opis akta kontroli 259).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja sprawy nr 274378 oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanej sprawie zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. Sprawa została zamknięta w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. W zakresie wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem postępowania, stwierdzono brak podjęcia działań w zakresie realizacji zastosowanych środków egzekucyjnych – brak przekazania akt do komornika sądowego po zbiegu egzekucji.

5.6 Podatnik nr NIP: (nr sprawy 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093).

W toku kontroli pod kątem prawidłowości podjętych działań przed umorzeniem prowadzonego postępowania egzekucyjnego ustalono, że:

a) W sprawach o numerach 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 nie wykorzystano informacji o składniku majątkowym zobowiązanego, tj. wierzytelności w

; dwie faktury na kwotę 14.700,00

Euro, ujawnionym w protokole o stanie majątkowym z dnia 18.09.2016 r. Brak podjęcia działań w celu weryfikacji informacji o posiadanych wierzytelnościach na drodze współpracy międzynarodowej.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) W powyższym przypadku nie korzystano z pomocy obcego państwa w celu weryfikacji przedmiotowych informacji. Sam fakt zawarcia takiej informacji w protokole o stanie majątkowym nie świadczył o tym, że wierzytelność we wspomnianej firmie nadal istniała i była wymagalna. Co więcej z doświadczenia i praktyki tutejszego organu egzekucyjnego wynika, iż ewentualne sporządzenie wniosku o podjęcie środków odzyskiwania wierzytelności do Niemiec, w którym tutejszy organ egzekucyjny zwróciłby się z zajęciem wierzytelności z tytułu wspomnianych faktur u kontrahenta, jest procesem długotrwałym i pracochłonnym, nieprzynoszącym wymiernych efektów tym bardziej przy współpracy z Niemcami. Pomimo wielokrotnego wysyłania podobnych wniosków tutejszy organ egzekucyjny nigdy nie uzyskał z Niemiec żadnej wyegzekwowanej kwoty”.

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia działań w celu weryfikacji informacji o posiadanych wierzytelnościach na drodze współpracy międzynarodowej należy uznać za nieprawidłowość. Organ egzekucyjny w sytuacji uzyskania, bądź ujawnienia informacji o nowych składnikach majątku zobowiązanych, podlegających egzekucji, obligatoryjnie i niezwłocznie winien podjąć

czynności zmierzające do wykonania egzekwowanych obowiązków. Ocena efektów i skutków zastosowania środków egzekucyjnych następuje po ich zastosowaniu. Brak podjęcia działań w celu weryfikacji przedmiotowej informacji na drodze współpracy międzynarodowej oraz z art. 36 u.p.e.a. w celu potwierdzenia przedmiotowej informacji złożeniem przez zobowiązanego stosownych dokumentów (faktur, umów) mogło wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego i wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z przedmiotowego składnika majątkowego, jednocześnie prowadząc do bezskuteczności egzekucji w kontrolowanych sprawach.

Jednocześnie należy zauważyć, że niepodjęcie działań związanych z przeprowadzeniem egzekucji z ujawnionego majątku, zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi wydanymi przez Dyrektora Izby Skarbowej w Olsztynie ujętymi w zestawieniu ustaleń kontroli przeprowadzonych w 2016 r. przekazanych do naczelników urzędów skarbowych pismem z dnia 20.03.2017 r. znak 2801-IWW.031.1.2017, powinno zostać odnotowane w sporządzonej na tą okoliczność notatce/analizie, zaakceptowanej przez bezpośredniego przełożonego (szczegółowy opis akta kontroli 257-258).

b) W sprawie nr 244197 organ egzekucyjny nie podjął czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) Tutejszy organ egzekucyjny nie podjął czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji. Nie ustalono też salda zajętych rachunków bankowych, ani nie wystąpiono do dłużnika zajętej wierzytelności o wykaz obrotów na przedmiotowym rachunku bankowym. Na powyższych rachunkach bankowych widnieją zbiegi z wieloma komornikami sądowymi oraz z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Zajęcia komorników sądowych dokonane są dużo wcześniej niż zajęcia tutejszego organu egzekucyjnego. Z doświadczenia i praktyki działań działu egzekucji wynika, iż rachunki w przypadku, których występuje zbieg egzekucji z wieloma organami egzekucyjnymi czy to sądowymi, czy administracyjnymi, są rachunkami pustymi, nie wykazującymi obrotów. W przeciwnym wypadku komornicy sądowi sami wzywiliby o akta inne organy egzekucyjne. W przedmiotowym przypadku do takiej sytuacji jednak nie doszło. Tym samym tutejszy organ egzekucyjny nie przekazywał akt w związku ze zbiegiem egzekucji do komorników sądowych, gdyż sam proces przygotowania takiego zbiegu, tym bardziej na podstawie dużej ilości tytułów wykonawczych, jest procesem długotrwałym, a nie przynosi zwykle żadnych rezultatów. Jednocześnie ewentualnie wysłanie akt na zbieg egzekucji do komornika sądowego w przypadku, gdy prowadzona przez niego egzekucja nie jest skuteczna i sam nie umorzy on postępowania w tym zakresie, blokuje możliwość umorzenia postępowania egzekucyjnego w związku z bezskutecznością egzekucji tutejszemu organowi egzekucyjnemu”.

Uwagi kontrolujących:

Zaniechanie przekazania akt do Komornika sądowego należy uznać za uchybienie. Odstąpienie od przekazania akt jest niezgodne z art. 62b 1 i 2 u.p.e.a. Jednocześnie zauważa się, że Organ egzekucyjny odstępując od przekazania akt nie podjął działań weryfikacyjnych w trybie art. 36 u.p.e.a. zmierzających do ustalenia salda zajętych rachunków bankowych, wykazu obrotów na przedmiotowych rachunkach (szczegółowy opis akta kontroli 257-258).

c) W sprawach nr 253301, 247371, 244197, 252665, 251758, 251757, 251756, 253300 w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji, organ egzekucyjny nie podjął czynności w zakresie, o którym była mowa w art. 62 u.p.e.a.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) *Sam fakt wystąpienia zbiegu egzekucji na rachunku bankowym nie oznacza, że w każdym przypadku organ egzekucyjny powinien przekazać akta do sądu w celu rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji. W przedmiotowym przypadku po dokonaniu zajęcia rachunku bankowego w dniu 27.06.2016 r. egzekucja z niego prowadzona była nieskuteczna (brak środków na rachunku bankowym) – bank ani razu nie przekazał środków pieniężnych na poczet zajęcia. Dopiero w późniejszym okresie wpłynęły zajęcia rachunku bankowego od komorników sądowych. Tym samym niezasadne było przekazywanie akt do sądu w celu rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji. Warto zaznaczyć, że z takim żądaniem do sądu nie wystąpili również komornicy, co może świadczyć o tym, że na rachunku bankowym nie było od dłuższego czasu żadnych obrotów*”.

Uwagi kontrolujących:

Brak podjęcia czynności w zakresie, o którym była mowa w art. 62 u.p.e.a. (zgodnie z przepisami obowiązującymi w dniu dokonania zajęcia) uznaje się za uchybienie. Po uzyskaniu informacji o wystąpieniu zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej organ egzekucyjny winien był wstrzymać czynności egzekucyjne i skierować niezwłocznie wniosek do właściwego sądu o rozstrzygnięcie zbiegu (szczegółowy opis akta kontroli 257-258).

d) W sprawie nr 244197 stwierdzono brak monitorowania rzetelnego wypełniania przez dłużników zajętych wierzytelności ich ustawowych obowiązków tj. składania oświadczeń zgodnie z art. 80 § 1 u.p.e.a.

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) *W przedmiotowym przypadku brak odpowiedzi na zawiadomienie o zajęciu, a co za tym idzie brak wysłania ponaglenia wynikał najprawdopodobniej z przeoczenia pracownika organu egzekucyjnego, który nie odebrał odpowiedzi w aplikacji Ognivo, bądź odpowiedź odebrał, a nie wprowadził jej do systemu Egapoltax, lub też nie sporządził wydruku odpowiedzi z aplikacji Ognivo. Zwykle bardzo rzadko się zdarza, aby banki nie odpowiadały na zajęcia wysyłane drogą elektroniczną. Jak widać w załączonych aktach Euro Bank w dniu 14.06.2018 r. o godz. 14:30:40 odebrał przedmiotowe zajęcie. W związku z dużą liczbą wysyłanych i odbieranych zajęć w tutejszym organie egzekucyjnym mogło dojść do takiego przeoczenia, tym bardziej, że w tym samym dniu było dokonywanych kilka zajęć u tego samego zobowiązanego – jedno po drugim*”.

Uwagi kontrolujących:

Brak ponaglenia dłużnika zajętej wierzytelności, w związku z niedopełnieniem obowiązku wynikającego z art. 80 § 1 u.p.e.a., uznano za uchybienie.

e) W sprawach o nr: 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie poinformowano dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego ze wskazaniem, że tym samym zajęcie wierzytelności nie może zostać już zrealizowane (podlega wycofaniu z realizacji).

W związku z powyższym zespół kontrolny pismem z dnia 17.07.2020 r. znak: 2801-IWW.0921.5.2020 zwrócił się o wyjaśnienia do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Iławie, który pismem z dnia 24.07.2020 r. znak: 2808-SEE.711.14.2020.50 wskazał, że „(...) *Zgodnie z art. 60 § 1 u.p.e.a. umorzenie postępowania egzekucyjnego z przyczyny, o której mowa w art. 59 § 1*

pkt 1-8 i 10 u.p.e.a., powoduje uchylenie dokonanych czynności egzekucyjnych, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Pozostają jednak w mocy prawa osób trzecich nabyte na skutek tych czynności. Postępowanie egzekucyjne w przedmiotowych sprawach zostało umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., tym samym tutejszy organ egzekucyjny nie dokonał uchylenia czynności egzekucyjnych. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, iż egzekucja prowadzona na podstawie zastosowanych w powyższych sprawach środków egzekucyjnych w momencie umarzania postępowania egzekucyjnego była nieskuteczna i do chwili obecnej pomimo braku uchylenia przedmiotowych czynności egzekucyjnych do tutejszego organu egzekucyjnego nie wpłynęły żadne środki pieniężne z przedmiotowych zajęć.”

Uwagi kontrolujących:

Brak poinformowania dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego uznaje się za uchybienie. Postępowanie egzekucyjne umorzono na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a., natomiast organ egzekucyjny nie podjął z urzędu czynności usuwających skutki dokonanych czynności egzekucyjnych w celu przywrócenia zobowiązanemu swobody dysponowania rzeczą lub prawem, w stosunku do których była skierowana egzekucja. Po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie poinformowano dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego ze wskazaniem, że tym samym zajęcie wierzytelności nie może zostać już zrealizowane (podlega wycofaniu z realizacji).

Ocena cząstkowa:

Przeprowadzona weryfikacja spraw nr 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 oraz analiza zapisów w podsystemie EGAPOLTAX oraz e-Orus wykazała, że w badanych sprawach zaistniała przesłanka do umorzenia postępowania egzekucyjnego z tytułu uznania, że w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnej nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne. W sprawach zachowano odległość czasową pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej a umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz zamknięto je w podsystemie EGAPOLTAX z zastosowaniem prawidłowego kodu zamknięcia. Jednak analiza spraw pod kątem wykorzystania środków egzekucyjnych w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym wykazała, że Organ egzekucyjny nie wykorzystał wszystkich informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego ujawnionych na wcześniejszych etapach prowadzonego postępowania. Brak podjęcia działań w celu weryfikacji informacji o posiadanych wierzytelnościach na drodze współpracy międzynarodowej, ujawnionych w protokole o stanie majątkowym z dnia 18.09.2016 r., mógł wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania egzekucyjnego i wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z przedmiotowego składnika majątkowego, jednocześnie prowadząc do bezskuteczności egzekucji w kontrolowanych sprawach.

Ponadto w sprawach stwierdzono brak podjęcia działań w zakresie realizacji zastosowanych środków egzekucyjnych (brak przekazania akt po zbiegu egzekucji, brak ponaglenia dłużnika zajętej wierzytelności).

Szczegółowe zestawienie z przeprowadzonej analizy spraw znajduje się w aktach kontroli na str. 250-260.

Bazując na przeprowadzonej analizie wytypowanych do weryfikacji spraw, zauważono pojawiający się brak kompleksowego spojrzenia na całość spraw z poziomu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ławie, jako Organu wierzyciela i Organu egzekucyjnego. W sprawach o nr 230901 oraz 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 Naczelnik Urzędu Skarbowego w Ławie nie zabezpieczył hipoteką zaległości wynikającej z tytułu wykonawczego znak: SM1/1730/14 na nieruchomości o numerze księgi wieczystej: KW oraz z tytułów wykonawczych znak:

SM 6/1301/15, SM 6/1659/15, 2808-SW.522.631.2016, 2808-SW.522.630.2016, 2808-SW.522.629.2016, 2808 SW.522. 747.2016, 2808-SW.522.840.2016, 2808-SW.522.839.2016, 2808-SEW.723.548.2017, 2808-SEW.723.547.2017, 2808-SEW.723.1288.2017. 2808-SEW.723.1469.2017 na nieruchomości o numerze księgi wieczystej: KW

Zdaniem kontrolujących, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie odstępując od zabezpieczenia zaległości poprzez wpis hipoteki przymusowej, winien ustalić aktualną wysokość zabezpieczeń dokonanych przez innych wierzycieli oraz wymagalność ustanowionych hipotek. Powyższe umożliwia ustalenie kolejności i ewentualnej wysokości zaspokojenia wierzycieli hipotecznych w przypadku egzekucji z nieruchomości. Ponadto umożliwi rzetelne podjęcie decyzji pod kątem zasadności i celowości dokonania zabezpieczenia zaległości poprzez wpis hipoteki przymusowej. (szczegółowy opis w aktach sprawy 258-259).

Jednocześnie zauważono, że w sprawach o nr 248323, 233746, 233743, niezasadnie kontynuowano postępowanie egzekucyjne mimo przedawnienia egzekwowanej należności.

W sprawie nr 248323, termin dochodzenia należności obejmującej: grzywnę nałożoną mandatem karnym upłynął z dniem 28.12.2018 r., natomiast postępowanie egzekucyjne umorzono w dniu 20.08.2019 r. Organ egzekucyjny dokonywał czynności egzekucyjnych oraz zastosował środek egzekucyjny po upływie okresu dochodzenia przedmiotowej należności.

Natomiast w sprawach nr 233746, 233743, informację o przedawnieniu zobowiązań podatkowych w kontrolowanych sprawach, przekazano do Organu egzekucyjnego dopiero w dniu 28.11.2018 r., natomiast zaległości objęte przedmiotowymi tytułami wykonawczymi uległy przedawnieniu w dniu 30.01.2018 r. Przedmiotowa zwłoka w przekazaniu informacji przyczyniła się do kontynuowania postępowania egzekucyjnego przez organ egzekucyjny mimo przedawnienia zobowiązań podatkowych. Powyższe działanie organu narusza art. 7 § 3 u.p.e.a. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie realizując zadania jako Organ wierzyciela i Organ egzekucyjny winien monitorować zaległości podatkowe zagrożone przedawnieniem. (szczegółowy opis w aktach kontroli 254).

III. Informacje o przeprowadzonych kontrolach funkcjonalnych oraz informacje o realizacji poprzednich zaleceń pokontrolnych - dotyczące kontrolowanego zakresu.

Bazując na cyklicznych informacjach z zakresu kontroli funkcjonalnych, przeprowadzonych w Urzędzie Skarbowym w Iławie, przedłożonych pismem z dnia 31.07.2019 r. przez Z-cę Naczelnika Urzędu Skarbowego Pana Mariusza Empela oraz w dniu 14.01.2020 r. przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Panią Mariolę Wyszynską ustalono, że w ramach pełnionej kontroli funkcjonalnej, przeprowadzono weryfikację w niżej wymienionym obszarze:

- sprawdzenia dokonanych zajęć wierzytelności pod kątem prawidłowości wprowadzonych potwierdzeń odbioru, odpowiedzi i wysłanych ponagleń do dłużników zajętej wierzytelności (nieprawidłowości nie stwierdzono).
- monitoringu zaległości, w stosunku do których nie podjęto żadnych czynności (nieprawidłowości nie stwierdzono).
- terminowości analiz w zakresie poszukiwania majątku (nieprawidłowości nie stwierdzono).
- wystawiania tytułów wykonawczych uwzględniających przerwy w naliczaniu odsetek (nieprawidłowości nie stwierdzono).
- prawidłowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego dotyczącego zaległości podatkowych (nieprawidłowości nie stwierdzono).
- informowania organów egzekucyjnych o wygaśnięciu zobowiązań podatkowych w wyniku przedawnienia (nieprawidłowości nie stwierdzono).

Przeprowadzone kontrole funkcjonalne wykazały kilka przypadków uchybień w postaci pojedynczych błędów przy rejestrowaniu zdarzeń POT, POZ i OSW oraz pojedyncze przypadki braku aktualizacji zajęć po dokonaniu kolejnych czynności egzekucyjnych. Z uwagi na powyższe, Kierownik komórki SEE zalecił pracownikom, aby w dalszym ciągu zwracali szczególną uwagę na prawidłowe wprowadzanie do systemu EGAPOLTAX potwierdzeń odbioru i odpowiedzi od dłużników zajętej wierzytelności, a także żeby mieli na uwadze konieczność aktualizacji zajęć i stosowania w odpowiednim czasie kolejnych czynności egzekucyjnych.

IV. Podsumowanie wyników kontroli.

Zespół kontrolny z uszeregowanych spraw według kategorii umorzenia, losowo wytypował i poddał weryfikacji łącznie 62 postępowania egzekucyjne prowadzone przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie, dotyczące 26 podmiotów. Sprawy objęto analizą pod kątem zaistnienia przesłanek do umorzenia postępowania, prawidłowości umarzania na podstawie art. 59 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, wykorzystania środków egzekucyjnych przed umorzeniem, odległości czasowej pomiędzy wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej, a umorzeniem postępowania egzekucyjnego oraz prawidłowości stosowania kodów zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX.

Dział Kontroli Wewnętrznej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień pozytywnie ocenia zasadność działań podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie, w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r., z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych mających związek z przedmiotem kontroli.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości:

1. W 7 sprawach o nr 280556, 2830791, 280454, 2394887, 281264, 280038, 2758925 (11% ogółu badanych spraw), nie wydano postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.
2. W 2 sprawach o nr 251208, 251244 (5% zbadanych spraw o kodzie zamknięcia E2, E9, E4), nie podjęto egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego.
3. W 14 sprawach o numerach 251208, 251244, 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 (32% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), nie wykorzystano informacji o składniku majątkowym zobowiązanego ujawnionego w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia:

1. W 2 sprawach o nr 251208, 251244 (5% zbadanych spraw o kodzie zamknięcia E2, E9, E4) podjęto z opóźnieniem egzekucję co do znanego składnika majątku zobowiązanego.
2. W 2 sprawach o nr 233746, 233743 (5% zbadanych spraw o kodzie zamknięcia E2, E9, E4), organ egzekucyjny nie wykorzystał możliwych do zastosowania środków egzekucyjnych w celu przerwania biegu terminu przedawnienia.
3. W 2 sprawach o nr 281265, 3093272 (3% ogółu badanych spraw), nie zastosowano prawidłowych kodów zamknięcia spraw egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX.
4. W 1 sprawie o nr 248323 (2% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), nie dokonano aktualizacji zawiadomienia o zajęciu.
5. W 5 sprawach o nr 223386, 197873, 230901, 195066, 193682 (11% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), nie wystąpiono na podstawie art. 36 u.p.e.a.

do wierzycieli hipotecznych o wskazanie aktualnego stanu zadłużenia oraz wymagalności ustanowionych hipotek.

6. W 1 sprawie o nr 193682 (2% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie, dokonując zwolnienia spod egzekucji jedyne ustalonego w sprawie składnika majątkowego – świadczenia emerytalnego, nie dołożył należytej staranności w celu wyjaśnienia wszystkich okoliczności w sprawie (okresu przedawnienia należności, braku innych składników majątkowych zobowiązanego).
7. W 4 sprawach o nr 233746, 233743, 251208, 251244 (9% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), odnotowano przerwy pomiędzy kolejnymi czynnościami trwające ponad 6 miesięcy.
8. W 4 sprawach o nr 251208, 251244, 274378, 244197 (9% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), nie podjęto czynności zmierzających do przekazania sądowemu organowi egzekucyjnemu dokumentacji niezbędnej do prawidłowego przeprowadzenia egzekucji w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji.
9. W 10 sprawach o nr 251208, 251244, 253301, 247371, 244197, 252665, 251758, 251757, 251756, 253300 (23% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), w związku z zaistniałym zbiegiem egzekucji, organ egzekucyjny nie podjął czynności w zakresie, o którym była mowa w art. 62 u.p.e.a. (w brzmieniu obowiązującym na dzień dokonania zajęcia).
10. W 14 sprawach o nr 251208, 251244, 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 (23% ogółu badanych spraw), po umorzeniu postępowania egzekucyjnego nie poinformowano dłużnika zajętej wierzytelności o fakcie umorzenia postępowania egzekucyjnego ze wskazaniem, że tym samym zajęcie wierzytelności nie może zostać już zrealizowane (podlega wycofaniu z realizacji).
11. W 1 sprawie nr 244197 (2% badanych spraw z kodem zamknięcia E2, E9, E4), nie monitorowano rzetelnego wypełniania przez dłużników zajętych wierzytelności ich ustawowych obowiązków tj. składania oświadczeń zgodnie z art. 80 § 1 u.p.e.a.

Dokonując podsumowania wyników kontroli zauważyć należy, iż w przypadku 100% spraw poddanych analizie zaistniały przesłanki do umorzenia postępowania egzekucyjnego.

W 7 sprawach stwierdzono nieprawidłowość w postaci braku postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, co stanowi 11% badanych spraw. Przedmiotowa nieprawidłowość dotyczyła wyłącznie spraw umorzonych z tytułu wykonania obowiązku przed wszczęciem postępowania. Jednocześnie zauważyć należy, że w ramach samokontroli, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Iławie ujawnił przedmiotową nieprawidłowość i podjął czynności zaradcze w celu wyeliminowania jej w przyszłości. Od września 2019 r., w kontrolowanych sprawach, nie stwierdzono przedmiotowej nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych sprawy umorzone na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. (kod zamknięcia E9), art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., (kod zamknięcia E2) oraz art. 59 § 1 pkt 4 u.p.e.a. (kod zamknięcia E4) poddano analizie pod kątem wykorzystania środków egzekucyjnych w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego, celem ustalenia czy Organ egzekucyjny podjął wszelkie czynności, aby wyegzekwować przedmiotowe zaległości i nie dopuścić do przedawnienia zaległości lub bezskuteczności egzekucji. W przedmiotowym zakresie skontrolowano 44 sprawy dotyczące 8 podatników. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w 32 % badanych spraw, które dotyczyły 2 skontrolowanych podmiotów, organ egzekucyjny nie zweryfikował informacji o składnikach majątkowych zobowiązanych, ujawnionych w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego lub nie podjął egzekucji

co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego, ujawnionych na wcześniejszych etapach prowadzonego postępowania egzekucyjnego oraz w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie innych tytułów wykonawczych zobowiązanych. Natomiast w 9 % badanych spraw, które dotyczyły jednego podatnika, organ egzekucyjny dokonał zajęcia składnika majątkowego z dużym opóźnieniem. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienie mogły wywołać negatywne skutki finansowe dla prowadzonego postępowania i wiązać się z udaremnieniem skutecznej egzekucji z ujawnionego składnika majątkowego, a także mogły doprowadzić do bezskuteczności egzekucji w kontrolowanych sprawach. Ponadto w jednej kontrolowanej sprawie organ egzekucyjny nie podejmując egzekucji co do wszystkich znanych składników majątku zobowiązanego nie dokonał przerwania biegu terminu przedawnienia w sprawie. Organ winien był dokonać pełnej i kompleksowej analizy informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego, znajdujących się w bazach Urzędu, w celu zastosowania skutecznego środka egzekucyjnego i niedopuszczenia do przedawnienia należności.

Ponadto podkreślić należy, że w kontrolowanych sprawach umorzonych na podstawie art. 59 § 2 u.p.e.a. zachowano odległość czasową między wpływem tytułu wykonawczego do komórki egzekucyjnej, a umorzeniem postępowania egzekucyjnego.

Jednocześnie wszystkie sprawy wytypowane do weryfikacji poddano analizie w zakresie prawidłowego stosowania kodów zamknięcia w podsystemie EGAPOLTAX. W trakcie czynności kontrolnych, stwierdzono, że 97% badanych spraw zamknięto z prawidłowym kodem zamknięcia, natomiast w przypadku pozostałych 3%, stwierdzono uchybienie w postaci zastosowania nieprawidłowego kodu zamknięcia, bowiem zastosowano kod „E1”, a winien być „E16”.

Pozostałe stwierdzone uchybienia nie mają bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie organu egzekucyjnego w obszarze objętym kontrolą, jednak ich powstanie stanowi naruszenie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jednakże z uwagi na ich znikomą skalę, rodzaj i niską wagę znaczenia, zaistniałe uchybienia nie spowodowały następstw dla kontrolowanej działalności zarówno w aspekcie finansowym jak i nie wpłynęły na efektywność prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

Z uwagi na powyższe Dział Kontroli Wewnętrznej pomimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień pozytywnie ocenia zasadność działań podejmowanych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie w zakresie umarzania postępowań egzekucyjnych.

Jednocześnie zauważyć należy, że w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. kompleksową realizację spraw egzekucyjnych powierzono zespołowi powołanemu zgodnie z Instrukcją Nr 10/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji Działu Egzekucji Administracyjnej. Zgodnie z Instrukcją podziału zadań w Zespole egzekucyjnym dokonuje Kierownik Działu, uwzględniając przede wszystkim obciążenie pracą poszczególnych członków Zespołu, ich doświadczenie, umiejętności oraz predyspozycje. Odpowiedzialność członków Zespołu za wykonywane zadania wynika z poszczególnych zakresów uprawnień i obowiązków nadanych pracownikom Działu Egzekucji Administracyjnej. Bezpośredni nadzór nad pracą Zespołu utworzonego w Dziale Egzekucji Administracyjnej sprawuje Kierownik Działu Egzekucji Administracyjnej.

Zgodnie z pismem przekazany przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łławie znak 2808-SEE.7111.10.2020.50 z dnia 18.06.2020 r. za ujawnione w toku kontroli nieprawidłowości i uchybienia odpowiadają:

- a. w sprawach 280556, 280038, 2758925, 279696 – Tomasz Rak
- b. w sprawach 2830791, 281265, 281264, 3093272 – Grzegorz Palczewski
- c. w sprawach 248323, 274088, 274099, 274116, 274087, 274094, 274091, 274090, 274097, 274102, 274080, 274104, 274084, 274106, 274077, 274083, 274079, 274117,

274078, 274081, 274109, 274086, 223386, 197873, 230901, 195066, 233746, 233743, 251208, 251244, 274378, 253301, 247371, 244197, 262393, 252665, 251758, 251757, 259658, 259657, 251756, 253300, 264093 – Paweł Nerowski, Karolina Nehring.

Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości i uchybień lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej.

Biorąc pod uwagę stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia polecam:

1. W przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego, zgodnie z art. 60 § 1 u.p.e.a. wydawać postanowienie zawierające informację o uchyleniu czynności egzekucyjnych.
2. W sytuacji posiadania informacji o składnikach majątkowych zobowiązanego, podlegających egzekucji, obligatoryjnie i niezwłocznie podejmować czynności zmierzające do wykonania egzekwowanych obowiązków, na podstawie wszystkich otwartych tytułów wykonawczych zobowiązanego. Niepodejmowanie działań związanych z przeprowadzeniem egzekucji z ujawnionego majątku powinno zostać odnotowane w sporządzonej na tą okoliczność notatce/analizie, zaakceptowanej przez bezpośredniego przełożonego.
3. Dokonywać w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym wszelkich możliwych czynności egzekucyjnych w celu niedopuszczenia do przedawnienia należności.
4. Dokonywać niezwłocznie aktualizacji zajęć w przypadku zmiany wysokości lub braku wymagalności należności pieniężnej objętej jednym z tytułów wykonawczych znajdujących się na zajęciu, celem dochodzenia należności w prawidłowej wysokości.
5. Dokonywać pełnej i wyczerpującej analizy posiadanych przez Urząd informacji na temat majątku zobowiązanego zgromadzonych w aktach sprawy oraz w systemach informatycznych, celem niezwłocznego wykorzystania ich w prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym.
6. W sposób ciągły podejmować czynności zmierzające do ustalenia składników majątkowych zobowiązanego. Nie dopuszczać do przerw pomiędzy kolejno podejmowanymi czynnościami egzekucyjnymi wynoszącymi powyżej 180 dni.
7. W przypadku zbiegu egzekucji do tej samej rzeczy albo prawa majątkowego, niezwłocznie dopełnić czynności wynikających z art. 62 b i 62 c u.p.e.a., związanych z przekazaniem egzekucji organowi egzekucyjnemu przejmującemu łączne jej prowadzenie, z zastrzeżeniem art. 89 § 2b u.p.e.a. oraz z uwzględnieniem przepisów przejściowych w związku z nowelizacją w dniu 30.07.2020 r. ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
8. Stosować prawidłowe kody zamknięcia spraw egzekucyjnych w podsystemie EGAPOLTAX, zgodnie z wytycznymi zawartymi w piśmie Z-cy Dyrektora Departamentu Poboru Podatków w Ministerstwie Finansów z dnia 15.04.2019 r. znak: DPP9.8622.25.2019.
9. Dokonując zwolnienia spod egzekucji składnika majątkowego na podstawie art. 13 § 1 u.p.e.a., uwzględnić wszystkie okoliczności w sprawie, mając na uwadze nie tylko ochronę interesów zobowiązanego, ale przede wszystkim podstawowy cel postępowania egzekucyjnego, jakim jest zaspokojenie wierzytelności.

10. Podejmując działania w zakresie ustalenia zasadności i celowości przeprowadzenia egzekucji z nieruchomości, stosować uprawnienia wynikające z art. 36 u.p.e.a., w celu pozyskania informacji w zakresie wymagalności ustanowionych hipotek przez innych wierzycieli hipotecznych oraz ich aktualnej wysokości.
11. Niezwłocznie podejmować działania mające na celu wyegzekwowanie od dłużników zajętych wierzytelności ich ustawowych obowiązków wynikających z art. 80 u.p.e.a.

Pouczenie

Stosownie do treści art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej z dnia 15.07.2011 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224), informację o sposobie wykonania zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, należy przekazać kierownikowi jednostki kontrolującej w terminie do 31.12.2020 r.

Od niniejszego Wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzone zostało w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 29 ponumerowanych stron.

Olsztyn, dnia 18 listopada 2020 r.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Olsztynie

.....
(pieczęć i podpis kierownika jednostki kontrolującej)